

Dana Kouárová Alena Kurtulíková

Príprava na Testovanie 5

**slovenský jazyk
a literatúra**
pre 5. ročník ZŠ

OrbisPictusIstropolitana
Bratislava

s. 1 – 2 Lietala si, lastovienka, lietala...

1. Zistili, že pri dobytku je hmyz a vo vnútri si dokonca môžu postaviť hniezda.
2. B
3. A
4. **vlastná tvorba žiaka**
5. las/to/vič/ky prí/byt/kov hniez/da ú/lov/kom o/ť/a/žie/va zvy/čaj/ne
6. A
7. v treťom
8. C
9. A
10. že ich usilovné zobáčiky zbavia aspoň časti hmyzu.
11. príbytkov, dobytku, hmyz, hmyzu, vychádzali, umylo
12. postavili, vychádzali, oťažieva, natrvalo
13. blízko, škaredo/**nepekne**, pod, vysoko, zle, odletí, odstáť/hovať sa, klesajúce
14. C
15. a) umylo, zopakovalo, vezmi si, daj, splnil
16. b) umyť, zopakovať, vziať si, dať, splniť

s. 4 – 5 Myš domáca a myš poľná

1. vlastná tvorba žiaka
2. *Začiatok:* A tak sa aj stalo...
Koniec: ... aby si zachránili holý život.
3. a) mäkké slabiky: ti, teľ, di, ju
tvrdé slabiky: ných, hos, ka, la, chod, taj, ných, ko, kach, gaz, dov, ské, ho, do
b) s, p, v p, b, m, r, z, v, s, m
4. D
5. a) „Toto jedlo je všedné a bez chuti ako celý tvoj život. Tu na poli nie je ani zábava, ani vyberané jedlá. To keby si videla moju komôrku! Vieš čo, pozývam ťa na návštevu k nám do mesta, aby si to všetko ochutnala!“
„Ty máš hrozný život,“
„Ja sa radšej vrátim k svojmu skromnému stolu, kde sa môžem najesť a nikto ma tam nenaháňa. Nebudem jesť tvoje dobroty, doma na poli mi nehrozí žiadne nebezpečenstvo!“
b) priama reč
6. Ty, Ja, svojmu, ma, tvoje, mi, nikto, tam, kde
7. a) Ani sa nestihli poobzerat' a zahryznúť si dobrôt, keď sa im za päťami objavila naježená mačka.
b) poobzerat', zahryznúť, dobrôt, keď, päťami, naježená, mačka
c) dĺžň: 2 mäkkčň: 5 vokáň: 1 dve bodky: 1
8. Myš, ktorá žila v meste: napr. pyšná, falošná, neúprimná, pokrytecká, zábavychtivá, neslušná...
Myš, ktorá žila na poli: napr. skromná, dobrosrdečná, slušná...
9. Bohatstvo vždy neprináša pokoj a šťastie.
10. dlhú
11. C
12. Myš domáca ponúkla myši poľnej: figy, datle, slaninku, chrumkavý chlieb
Myš poľná ponúkla myši domácej: oriešky, zrno, lesné plody
13. Tvrdé spoluhlásky: 2 mäkké spoluhlásky: 2 obojaké spoluhlásky: 5

s. 6 – 7 Zážitky z potuliek po Afrike

1. D
2. B
3. Arnold Petrovič, Afrika/Afrike/Afriky, Južná Amerika/Južnej Ameriky, Severná Amerika/Severnej Ameriky, Ázia/Ázii, India/Indii, Čína/Číne, Japonsko/Japonsku
4. C
5. Túžba po veľkom dobrodružstve ma zaviedla do dažďových pralesov Južnej Ameriky. V celej Ázii som obdivoval kultúrne pamiatky a v Indii, Číne a v Japonsku prírodu. Rýchlo sme zatvorili okná, aby sme neskončili v ich papuliach. Našťastie, v aute bola vysielачka, ktorou sme sa spojili so strážcami rezervácie.
6. rýchlo, do, a, aj, opäť, ako, pomaly
7. vyplašili, obklúčila, zbadali
8. Záblesk fotoaparátu leva vydesil.
9. Cestovateľ a novinár si vykajú.
10. 18
11. hrozný, desivý, hrôzostrašný...; krik, vresk, ryk...
12. vlastná tvorba

s. 8 – 9 Štvrtým mušketerom bude baba

1. Tomášov brat
2. B
3. 2. veta: „Je to jasné! Chýba tomu soľ!“ hovorím Tomášovi a sypem do polievky lyžicu soli.
4. 1. Pripravili si všetky potraviny.
2. Dali potraviny variť do hrnca s vodou.
3. Ochutnali polievku.
4. Dochutili polievku.
5. Pripravili tanieru.
5. tofu, kľíčky
6. soľ
7. C
8. A
9. ~~sa smeje~~ – rastie
~~šest'~~ – Päť
~~divné~~ – zdravé
~~halúzky~~ – oriešky
~~okrasné~~ – ohavné

s. 10 – 11 Stopy v snehu

1. napr. smutná, zatrpknutá, neveselá, sklúčená, zamyslená, zadumaná...
2. prečiarknuť: B, C
3. 158 – polícia
159 – mestská polícia
155 – lekárska služba
150 – hasiči

4. ľudoprázдне – bez ľudí
reflektor – osvetlenie
5. 7.
6. na večierkoch
v izbách
nad cestami
do predajní
cez víkend
7. tiché, malá, sklená, kovovom
8. vlastná tvorba žiaka

s. 12 – 13 SMS z hôr

1. B. Lebo mal nízky kredit.
C. Lebo mama je v zahraničí a otec je chorý.
2. a) 3.
b) Znenazdajky začal fúkať silný studený vietor, ktorý prihnal čierne mraky. Obloha sa v priebehu niekoľkých minút zatiahla. Spustil sa prudký hustý lejak.
3. nikomu nepovedal o svojom výlete, nepoužil tiesňové volanie
4. a) Som zranený, ležím nad kosodrevinou pri Krivánskom žľabe, pošli záchranku, je mi zima, stmieva sa, mám strach. Samo
alebo: Som zranený! Ležím nad kosodrevinou pri Krivánskom žľabe. Pošli záchranku! Je mi zima, stmieva sa, mám strach! Samo...
b) Určite vidíš aj hviezdičky pred očami a pekne sa ti sníva./! Ivan...
5. D
6. Hlavná postava: Samo
Vedľajšia postava: Ivan
7. silná, Kriváň, chodník,
zima, výkrik, šmykľavé,
cesty, rýchlo, hodina,
mobil, myslel, vyčnievajúci
8. Kriváň, Grúnik, Krivánsky žľab/Krivánskeho žľabu/Krivánskom žľabe
9. B
10. „Vybral som sa po zelenej značke,“ povedal Samo./„Vybral som sa po zelenej značke.“

s. 14 – 15 Inzeráty v samoobsluže

1. šport 126
hobby 127
elektro 128
knihy – CD 129
2. č. 127
3. A
4. 129, 128, 126, 127, 129, 126
5. kvalitných fotoaparátov, neporušenému stavu, pamäťovou kartou
6. Všetky sú v neporušenom stave, so zaujímavým hviezdovým obsadením.
Ponúkame na predaj použitý snowboard aj s viazaním.
Predám veľmi dobrý, kvalitný digitálny fotoaparát.

7. Vlastná tvorba žiaka: napr. Harry Potter a Tajomná miestnosť...; Harry Potter a Záhadná komnata...

s. 16 – 17 Šokujúci návrat domov

1. 1. Žofkine záľuby
2. Informácie o zariadení domu
3. Príprava na dovolenku
4. Šokujúci príchod domov
2. napr. naivná, dôverčivá, neopatrná, ľahkovážna, nezodpovedná...
3. C
4. mužský rod, množné číslo, akuzatív
5. B
6. B
7. vlastná tvorba žiaka
8. tablet – počítač s dotykovým displejom, bez samostatnej klávesnice alebo myši
zoom – objektív umožňujúci priblížiť/vzdialiť predmet pri jeho snímaní
notebook – prenosný počítač so zabudovanou klávesnicou
9. televízor, topánky, bývali, kamarátky,
pocit, počítač, chladnička, signál
10. naprataný/naplnený, natlačený
pripravený/nachystaný, zbalený

s. 18 – 19 Netopiere

1. sú cicavce, vedia lietať
2. V ukážke č. 2 sa hovorí, v akej výške loví netopier veľký.
V ukážke č. 1 je najviac vybraných a im príbuzných slov
3. NIE
NIE
ÁNO
NIE
4. Ich krídla tvoria kožné blany, ktoré sú napäté medzi kosťami ich paží a prstov. (ukážka 2)
Majú tenké kožovité krídla obopínajúce dlhé kostené prsty. (ukážka 3)
5. Loví za tmy približne vo výške päť až osem metrov.
- 6.

Trieda	Potrava	Najlepšie vyvinuté zmyslové orgány	Pohyb	Obydlie	Čas lovu
vtáky hmyz ryby plazy cicavce obojživelníky	hmyz cicavce rastliny ovoce ryby ovočné šťavy	čuch chuť hmat zrak sluch	plávanie skákanie, lietanie behanie plazenie	jaskyne povaly vodné nádrže dutiny stromov veže koruny stromov	ráno v noci cez deň počas celého dňa len v lete len v zime

7. A
8. mužský rod
stredný rod
ženský rod

s. 20 – 21 Mýty a legendy

1. ničivý výbuch sopky
Arion
hudbou/ako hudobník
pre prísahu kapitána diablove
2. vlastná tvorba žiaka
3. podľa, počas, do, z, na, o, do, na
4. B
5. Dovolili, zahrať, privolala, hodili, dovezli
6. Vlastné podstatné meno – pomenovanie planéty
7. a) ú, á, é, ú, ý
b) á, é, ú, ú, ý
8. prísaha – diabol
delfíny – hudobník
búrka – loď
súťaž – ceny
9. C
10. bezočivý, nevychovaný, opovážlivý
11. C
12. morský, lodný, hudobný, denný, svetový/svetový
13. more
14. a), b) loď – ť, návrat – Ø, legenda – Ø, súťaž – š, vtedy – f, posádka – t, tohto – ch, na chrbtoch – p

s. 22 – 23 Pokazený počítač

1. štrajkuje, blbne, hučí, zamŕza, prehrieval sa
2. B, B
3. D, E
4. vlastná tvorba žiaka
5. D
6. vlastná tvorba žiaka
7. Máš dnešné noviny?
Možno ti článok pomôže.
Oprav ten počítač!
Kedy sa počítač pokazil?
A čo máš s počítačom?
8. C

s. 24 – 25 Chránme si prírodu

1. napr. ochrana, znečisťovanie, príroda/životné prostredie, zdravie
2. A
3. smog – zmiešanina hmly a exhalátov
nekontaminované – neznečistené škodlivými látkami
recyklovateľný obal – materiál, ktorý sa dá znovu spracovať a použiť
4. C
5. D
6. prí/le/ži/tosť
od/ha/dzo/vať
do/mác/nosť
7. a), b) odpadky, živočíchy, krmidlá, potraviny, prhľava, zápachy
8. B
9. zákaz kladenia ohňa, zákaz vjazdu autom
10. vlastná tvorba žiaka
11. B

s. 26 – 27 Ženský zákon

1. C
2. herečka, suseda/susedka, uhliarka, slúžka, študentky
3. C
4. Hlavatá, Konárik, Kráľovičová, Piroštek, Polková, Poľná, Rovný
5. vlastná tvorba žiaka
6. vlastná tvorba žiaka
7. V hlavnej úlohe sa predstaví slovenská herečka zo Záhoria, pani Mária Kráľová.
V role ženy uhliara Jana bude účinkovať Andrea Hlavatá.
Cena vstupného v deň predstavenia je nižšia ako v predpredaji.
Vstupenky je možné si kúpiť len v Mestskom kultúrnom centre.
8. C
9. na dvoch

s. 28 – 29 Ťava

1. som smädná ako ťava, sa cítila jak v púšti
2. B
3. bola smädná
4. A
5. malý, kus
6. ťava, voda
7. C
8. B
9. Nehnevajte sa, prosím si trocha vody, som smädná ako ťava.
10. vlastná tvorba žiaka
11. vlastná tvorba žiaka

s. 30 – 31 Zo života génia

1. Albert Einstein sa narodil v roku 1897.
Prvý kompas dostal od otca, keď mal 18 rokov.
Do školy začal chodiť v piatich rokoch.
Nobelovu cenu získal za objavy v matematike.
Do Ameriky odišiel po druhej svetovej vojne.
2. vlastná tvorba žiaka
3. názvy miest: Mníchov/Mníchove, Arau
názvy štátov: Nemecko/Nemecku, Taliansko/Taliansku, Švajčiarsko/Švajčiarsku
4. údaje do časovej osi vyplňovať v smere zdola nahor:
1879 – narodenie
1884 – hra na klavíri
1886 – základná škola
1896 – vysoká škola vo Švajčiarsku
1921 – Nobelova cena
1930
5. krásavec – parádnik/fešák
zovňajšok – vzhľad, výzor, zjav, podoba
nadanie – talent, vlohy
nastúpil – vstúpil, naskočil
6. A
7. D
8. C

s. 32 – 33 Nie je kivi ako kivi

1. *Ondrej*:
symbol Nového Zélandu
hľadanie potravy čuchom
chránený druh
mačky, psy, lovci ako nepriatelia
Lukáš:
koláč, marmeláda, kompóty
chlpatá šupka sfarbená dohneda
teplejšie podnebie
alergické prejavy
2. a) Je obľúbeným ovocím aj pre svoje liečivé účinky.
b) C
3. 1, 1, 2, 74, 85
4. Novom, reklamných, suvenírových, exotický, vysoký, alergické
5. nie, áno, nie, áno, nie
6. krátke samohlásky: u, e, o
dlhé samohlásky: í, ý
7. názov, Nový Zéland
8. Rozmnožuje sa vajčkami. Samička znesie raz do roka jedno a výnimočne dve vajcia. Samček zohrieva vajíčko sedemdesiatštyri až osemdesiatpäť dní.
9. B
10. A
11. B

s. 34 – 35 Zo školského časopisu

1. Iveta: áno/časopisy – basketbal – moderuje/recituje – sledovanie basketbalu v TV

Samuel: áno/časopisy, knihy o rastlinách a záhradách – nešportuje – pestovaníu kvetov/práca v záhrade – práca v záhrade

Viktória: áno/knihy – krasokorčuľovanie – krasokorčuľovaniu/kino/čítanie/móda – krasokorčuľovanie

2. Viktória a Samuel

Iveta

Samuel

3. napr. Iveta – moderátorka...

Viktória – trénerka krasokorčuľovania, profesionálna krasokorčuľariarka...

Samuel – záhradník...

4. mňa, mne, mi, Mne, moja, mojom

5. čaj

kraj, raj

rám, rez

zvyk

auto, mobil, bil

6. C

7. B, A

8. tvrdé, hrdý, srdce

9. B

10. príslovka

s. 36 – 37 Sadíme paradajky

1. 4, 3, 2, 1, 5

2. A

3. vyhlíbime, zahrnieme, prhl'ava, zatľcieme

4. vlastná tvorba žiaka

5. vlastná tvorba (informácie z 2. odseku)

6. a), b) obsahujú – p

množstvo – š

vzpriamene – f, s

záhradky – t

7. kelímok, konvica, bedňa, kýbel, sáčok, kochlík

8. Stredná a Južná Amerika/Strednej a Južnej Ameriky, Andy/Ánd, Európa/Európy, Krištof Kolumbus

9. NIE

ÁNO

NIE

ÁNO

s. 38 – 39 Čo je v našej slnečnej sústave?

1. Jupiter, Mars, Merkúr, Neptún, Saturn, Slnko, Urán, Venuša, Zem
2. V 1. odseku
3. a) Venuša je planéta, ktorá je k nám najbližšie.
b) Merkúr
c) Venuša
d) Mars
4. Pred miliardami rokov doň narážalo množstvo vesmírnych telies, takže je posiaty mnohými krátermi.
5. Obidve, miliardami, 88, mnohými
6. B
7. Merkúr a Venuša sú najbližšie k Marsu.
Slnko obehne okolo Merkúra už za 88 pozemských dní.
8. C
9. ďaleko
chladnejší
najdlhší
silný
riedky
studené/chladné
10. Merkúr: 3. Venuša: 1. Mars: 2.
11. C
12. Z
13. Merkúr, povrch

s. 40 Ľudové múdrosti

1. C
2. hradu, radu...
na zlate, na kláte, na vate, váľate...
do hromu, do stromu, dovoľ mu...
dosýta, dočíta...
3. 2. príslovia a porekadlá
3. pranostiky
1. hádanky
Porekadlo: Padla kosa na kameň.
4. príslovie, ktoré hovorí o tom, že matky a dcéry sa podobajú (vplyv výchovy...)...
5. B
6. Choď najprv do domu!/Choďte najprv do domu!/Najprv choď do domu!/ Najprv choďte do domu!
7. A. koza
B. oči
C. slimák
D. kľúč
8. vlastná tvorba žiaka